

Транспорт 4'19: позитивна динаміка спостерігалася у всіх сегментах транспорту

У січні-квітні 2019р. (п/п), за оцінками Мінекономрозвитку, **зростання обсягу випуску ВЕД «Транспорт» становило 2,6% [$\pm 0,1$]** («плюс» 2,1% за 3 міс. 2019р., «плюс» 0,9% за 4 міс. 2018р.). Така динаміка у транспортній сфері була сформована **позитивними результатами діяльності:**

вантажного транспорту в умовах активізації діяльності окремих підприємств переробної промисловості, будівельних та сільськогосподарських підприємств, а також високого попиту на природний газ в країнах ЄС (трубопровідний транспорт);

пасажирського транспорту завдяки збільшенню купівельної спроможності населення, що поєднувалося з активним розвитком авіаційного транспорту й поступовим покращенням діяльності автомобільного та залізничного видів транспорту.

У квітні основний внесок у розвиток сфери транспорту мали залізничний, автомобільний та річковий транспорт (вантажооборот), а також авіаційний (пасажирооборот).

В цілому, за 4 міс. 2019р. (п/п) обсяг **вантажообороту зріс на 2,8%** (2,1% за 3 міс. 2019р. та «мінус» 2,8% за 4 міс. 2018р.), **пасажирообороту – на 5,1%** (4,7% за 3 міс. 2019р. та «плюс» 3,8% за 4 міс. 2018р.).

У I півр. 2019р. очікується, що темпи зростання ВЕД «Транспорт» будуть вищими за аналогічний період минулого року («плюс» 1,9% у I півр. 2018р.).

Табл. 1. Основні показники транспорту, % п/п, р/р

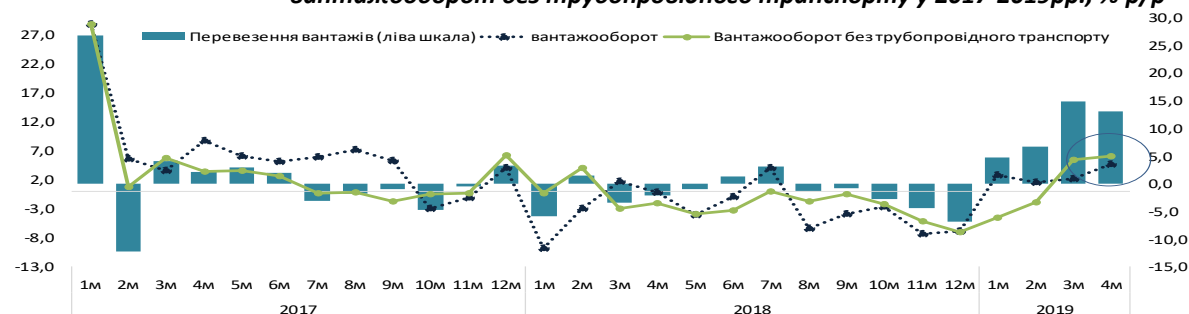
	Квітень 2018р.	4 міс. 2018р.	Березень 2019р.	Квітень 2019р.	4 міс. 2019р.
Випуск ВЕД «Транспорт»	x	0,9	x	x	2,6
Вантажооборот	-0,1	-2,8	2,2	4,7	2,8
Перевезення вантажів	-2,0	-2,6	14,9	13,1	9,1
Пасажирооборот	7,2	3,8	4,8	6,3	5,1
Перевезення пасажирів	0,5	-1,9	-3,4	-7,6	-5,7

Джерело. Держстат. Розрахунки Мінекономрозвитку.

Основними чинниками формування динаміки транспортної сфери у квітні 2019р. (р/р) були: у вантажному транспорті:

- автомобільний – ↑ вантажообороту на 13,1%** («плюс» 18,2% у березні 2019р., «плюс» 5,9% у квітні 2018р. (р/р)) за рахунок високої ділової активності окремих підприємств (у квітні 2019р. (р/р) індекс будівельної продукції – ↑ 28,1%, оборот роздрібної торгівлі – на 9,1%, виробництво харчових продуктів – на 6,6% відповідно) в умовах зниження цін на паливо та мастила (у квітні 2019р. (р/р) ІСЦ на палива та мастила – «мінус» 0,2%);

Рис. 1. Вантажооборот/перевезення вантажів та вантажооборот без трубопровідного транспорту у 2017-2019рр., % р/р

Джерело. Держстат

- залізничний – ↑ на 4,7%** («плюс» 2,2% у березні 2019р., «мінус» 2,3% у квітні 2018р. (р/р)) в умовах відновлення попиту на проміжну продукцію з боку металургії (у квітні 2019р. (р/р) виробництво ↑ на 9,9%) та сільського господарства навіть за умови здійснення ПАТ «Укрзалізниця» (з 30.03.2019) індексації тарифів на вантажні залізничні перевезення в межах країни на 14,2%.

Довідково. У квітні 2019р. (р/р) обсяги відправлення зерна і продуктів перемолю ↑ на 22,2% та руди залізної і марганцевої – на 3,4% відповідно.

- трубопровідний – ↑ на 1,6%** («мінус» 5,6% у березні 2019р., «плюс» 4,1% у квітні 2018р. (р/р)) за рахунок зростання попиту на природний газ в країнах ЄС з метою поповнення запасів внаслідок зменшення його вартості (за даними Світового Банку у квітні 2019р. середня ціна на природний газ у Європі ↓ на 29% порівняно з ↑ на 38,3% у квітні 2018р.) та очікувань щодо подальшого подорожчання.

Довідково. Відповідно до даних системи AGSI+ Асоціації європейських операторів підземних газових сховищ (GSE) рівень наповнення ПГС країн ЄС-28 станом на 30.04.2019 порівняно з аналогічною датою 2018р. більше у 1,9р. (50,7 млрд.м³ у квітні 2019р. порівняно з 26,2 млрд.м³ у квітні 2018р.). За оперативною інформацією філії «Оператор ГТС України» АТ «УКРТРАНСГАЗ» у квітні 2019р. (р/р) транзит природного газу через територію України зріс на 8,6% («плюс» 3,7% у квітні 2018р.).

«за 4 міс. 2019р. (п/п), за оцінками Мінекономрозвитку, у ВЕД «Транспорт» зростання обсягів випуску становило 2,6% [$\pm 0,1$]»

«у квітні 2019р. (р/р) зростання пасажирообороту становило 6,3% (у квітні 2018р. – 7,2%), вантажообороту – 4,7% («мінус» 0,1% відповідно)»

«у квітні 2019р. (р/р) позитивна динаміка вантажообороту забезпечувалася в більшій мірі за рахунок позитивних внесків залізничного і автомобільного видів транспорту – «плюс» 2,6 в.п. та «плюс» 1,6 в.п. відповідно»

«другий місяць поспіль (2019р.) у залізничному транспорті продовжується зростання вантажообороту»

• **морський – вперше, з січня 2018р., ↑ на 7,6% («мінус» 8,1% у березні 2019р., «мінус» 58,3% у квітні 2018р. (р/р))** за рахунок збільшення перевалки вантажів на експорт у морських портах, зокрема зернових (завдяки рекордним обсягам врожаю у 2018р.) та руди (в умовах сприятливої зовнішньої кон'юнктури на світових товарних ринках залізної руди (за даними Світового Банку середня ціна на залізну руду у квітні 2019р. ↑ на 42,5% (р/р), в той час як у квітні 2018р. – ↓ на 6,4%).

Довідково. За даними Державної адміністрації морських портів України у квітні 2019р. перевалка вантажів на експорт морськими портами України ↑ на 17,8%, з них найбільший внесок мала перевалка зерна – 13,2 в.п. (з часткою 35,7% у загальному обсязі перевалки експортних вантажів (у квітні 2018р.)) та руди – 7,1 в.п. (20,4% відповідно). В той час як, обсяги перевалки експортних вантажів паливно-енергетичних ресурсів (з урахуванням відсутності, на протипагу квітня минулого року, перевалки вугілля в морських портах), добрив, олії тощо зменшилися порівняно з квітнем 2018 року.

Табл. 2. Вантажний транспорт, % р/р

	Вантажооборот				Перевезення вантажів			
	Квітень 2018р.	структура, % (квітень 2018р.)	Квітень 2019р.	внесок, в.п.	Квітень 2018р.	структура, % (квітень 2018р.)	Квітень 2019р.	внесок, в.п.
ВСЬОГО	-0,1	100,0	4,7	-	-2,0	100,0	13,1	-
Залізничний	-2,3	55,1	4,7	2,6	-3,4	53,0	2,5	1,4
Автомобільний	5,9	12,5	13,1	1,6	1,3	29,6	33,2	9,8
Річковий	-29,9	0,4	-19,5	-0,1	-34,2	0,4	-2,0	-0,01
Морський	-58,3	0,4	7,6	0,05	-36,9	0,29	30,7	0,1
Авіаційний	26,8	0,2	0,7	0,001	22,5	0,01	-1,1	-0,0001
Трубопровідний	4,1	31,4	1,6	0,5	-1,1	16,7	10,9	1,8

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

у пасажирському транспорті:

• **авіаційний – пасажирооборот ↑ на 28,4% («плюс» 23,5% у березні 2019р., «плюс» 27,3% у квітні 2018р. (р/р))** завдяки лібералізації ринку авіаперевезень та подальшій реалізації, запровадженій у минулому році, оновленої програми стимулювання перевізників, що дозволило збільшити пропозиції рейсів та перевезення пасажирів (на 8,8%);

Довідково. У квітні 2019р. (р/р) МА «Бориспіль» збільшив свій пасажиропотік на 22%. За даними МА «Київ» ім. І. Сікорського у квітні 2019р. (р/р) кількість обслужених пасажирів зросла на 17,7%, кількість рейсів - на 11,6%.

• **автомобільний – ↑ на 3,1% («плюс» 2,6% у березні 2019р., «мінус» 1% у квітні 2018р. (р/р))** за рахунок збільшення дальності перевезень на тлі подешевшання (порівняно з минулим роком) палива та мастил, а також розширення пропозиції рейсів (внутрішнього і міжнародного сполучення) для задоволення зростаючого попиту з боку населення в умовах продовження збільшення соціальних гарантій та зростання заробітних плат;

• **залізничний – ↑ на 1,8% («плюс» 3,4% у березні 2019р., «плюс» 5,2% у квітні 2018р. (р/р))** в умовах зростання реальної заробітної плати, навіть при збільшенні вартості транспортних послуг залізничного пасажирського транспорту (у квітні 2019р. порівняно з березнем 2019р. ІСЦ на транспортні послуги залізничного пасажирського транспорту зріс на 1,5%). Стимулює діяльність даного виду транспорту його непривабливість через значний знос рухомого складу та низьку швидкість руху в окремих регіонах.

Довідково. За даними ПАТ «Укрзалізниця» станом на березень 2019р. знос парку пасажирських вагонів складає 92,6%.

Табл. 3. Пасажирський транспорт, % р/р

	Пасажирооборот				Перевезення пасажирів			
	Квітень 2018р.	структура, % (квітень 2018р.)	Квітень 2019р.	внесок, в.п.	Квітень 2018р.	структура, % (квітень 2018р.)	Квітень 2019р.	внесок, в.п.
ВСЬОГО	7,2	100,0	6,3	-	0,5	100,0	-7,6	-
Залізничний	5,2	27,9	1,8	0,51	-4,6	3,4	1,1	0,04
Автомобільний	-1,0	33,8	3,1	1,07	-5,0	41,2	-6,0	-2,46
Водний	-78,6	0,003	10,3	0,0004	3,3	0,01	0,0	0,0
Авіаційний	27,3	21,9	28,4	6,2	22,3	0,2	10,3	0,02
Міський	6,0	16,4	-9,1	-1,49	5,3	55,1	-9,5	-5,2

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Очікування. У I пів. 2019р. очікується, що темпи випуску ВЕД «Транспорт» будуть вищими за аналогічний період 2018р. («плюс» 1,9% у I півр. 2018р.) в умовах зростання попиту з боку окремих підприємств переробної промисловості, будівництва та роздрібною торгівлі, а також збільшення пропозиції рейсів у пасажирському транспорті на тлі підвищення споживчого попиту.

В той же час, стримуючий вплив на розвиток галузі, зокрема вантажного транспорту, буде мати встановлення нових ставок за використання власних вагонів ПАТ «Укрзалізниця» (з травня 2019р.).

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, ескаляція ситуації в Азовському морі, значне погіршення зовнішньої кон'юнктури на основні експортні товари, значне зменшення транзиту природного газу вітчизняною ГТС та понад очікуваний вплив чергових санкцій з боку РФ.

«вперше, з січня 2018р. у квітні 2019р. (р/р) відбулося ↑ вантажообороту морського виду транспорту на 7,6%»

«у квітні 2019р. (р/р) найбільший внесок серед підвидів пасажирського транспорту мав авіаційний транспорт - «плюс» 6,2в.п.»

«у I півр. 2019р. очікується, що темпи росту ВЕД «Транспорт» будуть вищими ніж за аналогічний період минулого року»